

Schriftelijke vragen van PS-lid Willemieke Arts (SP) aan het College van GS

Over het IBT-onderzoek naar het gemeentelijk toezicht op de realisatie van externe veiligheidsmaatregelen langs het spoor

Geacht College ,

Het Team InterBestuurlijk Toezicht Omgevingsrecht (IBT) heeft onderzoek gedaan naar de gemeentelijke omgang met de gevaren, verbonden aan het gevaar van het vervoer van gevaarlijke stoffen per trein. Het betreft het opstellen van bestemmingsplannen, het doorvertalen daarvan naar bouw- en omgevingsvergunningen, de realisatie van veiligheidsmaatregelen in de praktijk, en het toezicht (en eventueel de handhaving) hierop. Er blijkt nogal wat mis te zijn.

Het is een goedgeschreven en toegankelijk rapport en het is goed dat het plaatsgevonden heeft. Desalniettemin roept het vragen op.

- 1) Er zijn in Brabant 29 gemeenten waar een spoorweg aanwezig is, maar (zoals de letterlijke formulering luidt) *“Bij dit project zijn elf Brabantse gemeenten betrokken waar sprake is van een verhoogd groepsrisico”*. Deze elf gemeenten worden in de tekst genoemd.

Uit de formulering wordt niet duidelijk of het hier om **alle** gemeenten gaat met een verhoogd groepsrisico (er zijn er dus niet meer dan die elf), of dat er meer dan elf gemeenten zijn met een verhoogd groepsrisico, waarvan er slechts elf gereageerd hebben, of waaruit uw college een steekproef getrokken heeft. Ons valt bijvoorbeeld op dat wel de gemeente Oss onderzocht is, maar dat de gemeente Boxtel niet bij het onderzoek betrokken is, terwijl daar een flink rangeerterrein ligt en er in het verleden al eens een ernstig ongeluk plaatsgevonden heeft. Ook worden tot onze verbazing gemeenten als Oisterwijk, Vught en Den Bosch niet genoemd, terwijl daar toch veel woonbebouwing dicht langs een drukke spoorlijn ligt.

Kunt u ons uitleggen of er meer dan elf gemeenten in Noord-Brabant zijn waar een verhoogd groepsrisico bestaat en zo ja, hoe u tot een selectie van elf gemeenten gekomen bent? En zo ja, is uw College dan met de SP van mening dat het onderzoek alle aanleiding geeft om ook deze andere gemeenten te onderzoeken?

- 2) Het IBT – onderzoek heeft *“van elke gemeenten twee bestemmingsplannen, met elk de bijbehorende vergunningverlening-, toezicht- en handhavingsdossiers, opgevraagd en beoordeeld.”* Uit de context van de vraagstelling lijkt naar voren te komen dat de gemeenten deze twee bestemmingsplannen zelf konden selecteren, maar dat staat er niet met zoveel woorden bij.

Is het mogelijk om op deze wijze een representatief beeld te krijgen van het Externe Veiligheids-beleid van een gemeente?

- 3) Uw College heeft de gegevens geanonimiseerd, waardoor het niet mogelijk is om gevallen van duidelijk onvoldoende toezicht en handhaving aan een bepaalde gemeente te koppelen.

In uw toezichtstrategie belooft u om *“betreffende colleges van B&W een brief te sturen met de geconstateerde tekortkomingen en verbeterpunten”*, en bij ernstig falen ook *“het vastleggen van getroffen of te treffen maatregelen”*. Vervolgens *“Informeren B&W de Raad”*.

Doordat echter de gegevens naar gemeente geanonimiseerd zijn, kan een gemeenteraad niet beoordelen of ze al dan niet terecht geen informatie van B&W over dit onderwerp ontvangen hebben. En als er informatie gegeven is, of deze volledig is.

Verder zijn ongetwijfeld ook de bewoners van de onderzochte spoorzones geïnteresseerd in de vraag of in hun gemeente het Externe Veiligheids-beleid op orde is.

Is uw College bereid om de anonimisering naar gemeente op te heffen, zodat de inwoners geïnformeerd worden en de gemeenteraden beter hun controlerende taak kunnen uitvoeren?

- 4) Uit het onderzoek komt naar voren dat de risicocommunicatie een algemeen probleem is. Gemeenten geven aan dat *“zij het moeilijk vinden om hier concreet invulling aan te geven”*. Hooguit praktiseren zij een passieve invulling hiervan middels een stukje op hun website of in een informatiefolder. *“Actieve risicocommunicatie met bewoners of bedrijven in risicozones gebeurt niet of nauwelijks.”* In de geest van *“Wat moet u doen als er voor uw voordeur een personentrein op een wagon met butadieen rijdt (zoals onlangs in Tilburg)”*? Het lijkt ons als SP overigens dat het geanonimiseerd in discussie brengen van een gebrekkig Externe Veiligheids-beleid niet te verenigen is met actieve risico-communicatie.

Dit is een specifiek voorbeeld van de meer algemene trend, die naar voren komt dat onderhoud en nazorg van het Externe Veiligheidsbeleid als regel afwezig is.

Ook blijkt uit het onderzoek dat het Externe Veiligheidsbeleid vooral toegepast wordt op gebouwen, maar niet op de openbare ruimte.

Als remedie geeft uw College aan dat de gemeenten allerlei taken beter moeten gaan doen – ook de taken waar men op grote schaal niet toe komt.

Ware het niet beter om hier als provincie een initiatief te nemen om de gemeente bij het uitvoeren van deze taken een vorm van stimulerende assistentie te bieden?

Met vriendelijke groet,

W.M.A. Arts